

Ränte- och inflationschocken klingar av

BNP väntas inte fortsätta att falla under 2024 eftersom en stor del av anpassningen i Sverige redan skett. Under 2024 fortsätter inflationen att avta, vilket ger chans till gradvis ökning i reallöner och att räntorna kan börja sänkas. Detta är en process som också förväntas ske globalt. Utsikterna för hushållen förbättras därmed något och konsumtionen bedöms öka igen i liten omfattning. Räntechocken är inte över då många hushåll som haft bundna räntelån behöver omförhandla dem till betydligt högre nivå än tidigare. Sveriges BNP tillväxt förväntas öka med låga 0,7 procent 2024.

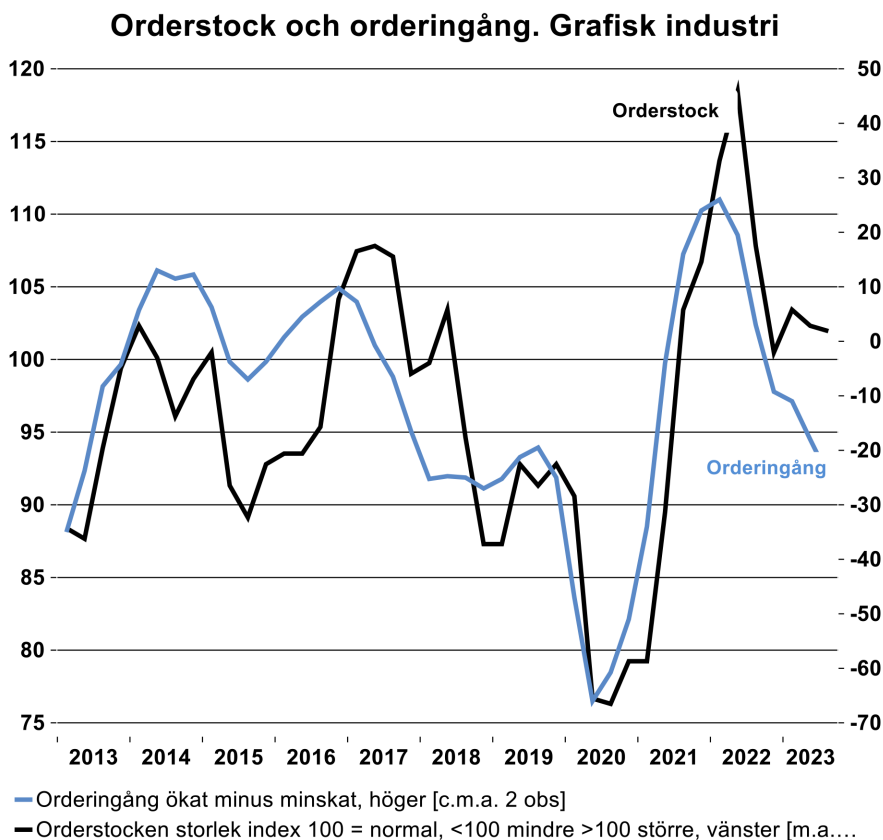
Globalt väntas en inbromsning i tillväxten under 2024 men inte bli speciellt mycket lägre än den potentiella. Global BNP-tillväxt förväntas öka med 1,9 procent under 2024. På Sveriges största marknadsområden USA och Euroområdet förväntas ekonomisk tillväxt bli lägre än 2023 eller sammantaget omkring 0,8 procent 2024. Detta bidrar till att Sveriges export av varor och tjänster kan öka något, men svagt.

Under 2024 räknar vi med att industriproduktionen ökar något eller med 1 procent återigen drivet av energi- och försvarsindustri samtidigt som årets omfattande produktionsfall för basindustrin upphör. Bristen på arbetskraft i privat näringsliv och industri har minskat och tillväxten i sysselsättningen har dämpats. Sysselsättningen bedöms minska något 2024 samtidigt som arbetslösheten ökar från 7,9 procent i år till 8,4 procent.

KPI med fast ränta bedöms falla tillbaka till 2,4 procent 2024 i genomsnitt.

Den grafiska branschen - orderläge

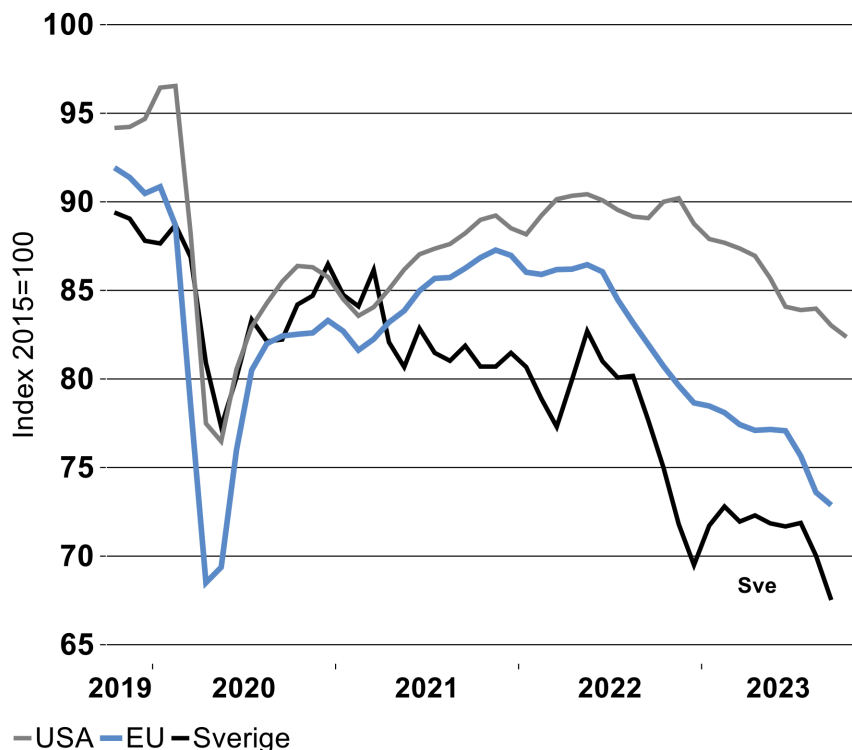
Offentliga data från SCB och Konjunkturinstitutet visar att den negativa trend för grafisk industri som inleddes vid årsskiftet 2021/2022 har fortsatt. Ser vi till Konjunkturinstitutets kvalitativa data för ordergång och orderstockens storlek har båda serierna avtagit sedan årsskiftet 2021/2022 och visar ännu ingen förbättring. Det finns dock en tendens till att orderstocken inte krympt de två senaste kvartalen. Men mot bakgrund av negativ utveckling av ordergång kan vi räkna med att data över orderstocken försämras under vintern 2023/2024.

Produktionsvolym

Data för produktionen inom grafisk industri följer naturligtvis dess orderingång. Produktionsvolymen (då man rensar bort verkningar av inflationen) minskade i oktober 2023 med 15 procent jämför med oktober förra året. Även produktionsvärdet i löpande kronor minskade eller med 10 procent i oktober jämfört med oktober 2022. Den minskade produktionsvolymen i Sverige är inte unikt i ett internationellt perspektiv. På kort sikt noteras också minskad produktionsvolym även för EU sammantaget och USA sedan år 2022.

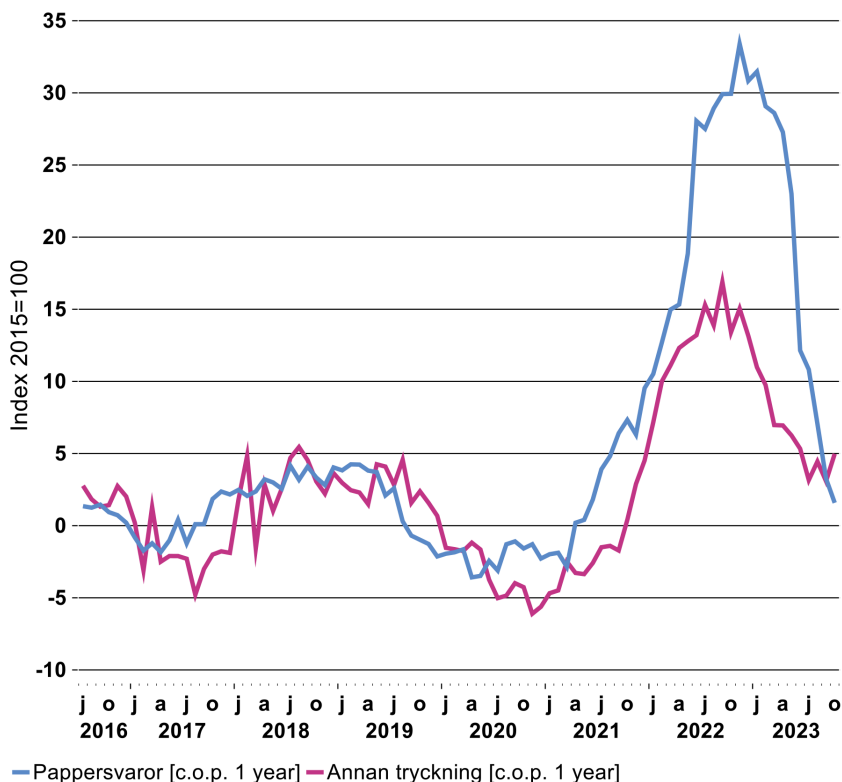
Produktionsvolym Grafisk industri. Sverige EU27 och USA.
Index 2015=100

Producentpriser

De omfattande prisökningarna under 2021–2022 har dämpats i betydande grad för tryckerier. I oktober 2023 (senaste observation) hade prisökningstakten sjunkit från 15 procent till fem procent i årstakt jämfört med 2022. För pappersvaror, well, förpackningar och skrivpapper var motsvarande minskning från dryga 30 procent till låga 1,5 procent. Producentpriser för tryckning och pappersvaror följer det förlopp vi ser för andra industrivaror. För industrin sammantaget är det främst prisökningar för insatsvaror som avtagit. Det får nu en positiv effekt på prisutvecklingen i senare förädlingsled.

Producentpriser för svensk marknad. Pappersvaror och annan tryckning

Arbetskraft

Bristen på arbetskraft för grafisk industri har enligt Konjunkturinstitutet minskat snabbt och i betydande grad som följd av minskad ordergång och minskade produktionsvolym. Bristen på yrkesarbetare respektive tekniska tjänstemän/ingenjörer uppgår till 11 respektive 19 procent av rapporterade företag det tredje kvartalet 2023, att jämföra med över 40 procent vardera under tredje kvartalet 2022. Det totala antalet anställda i grafisk industri visar ännu så länge på en begränsad minskning, men anpassning av antalet anställda sker alltid med en fördröjning.

